

Godišnji izvještaj udruge FACTUM za 2015. godinu

1. TKO SMO – OSNOVNE INFORMACIJE O UDRUZI FACTUM

Udruga Factum je osnovana u cilju promicanja filmske kulture i audio-vizualne umjetnosti a naročito u području dokumentarnog filma. U petnaest godina postojanja Factum je realizirao sedamdesetak dokumentaraca koji su prikazani na više od sedamdeset festivala i koji su osvojili niz međunarodnih nagrada. Factumovi filmovi osvojili su dvije nagrade Vladimir Nazor za filmsku umjetnost, dva Grand prix-a na Danima hrvatskog filma, četiri nagrade za najbolju produkciju i niz nagrada za pojedine umjetničke doprinose. Factum je organizator međunarodnog festivala dokumentarnog filma ZagrebDox i programa usavršavanja ZagrebDox Pro.

Dokumentarni projekt Factum pokrenuo je 1997. Nenad Puhovski u okviru Centra za dramsku umjetnost, pri tadašnjem (Soroševom) Institutu Otvoreno društvo. Stvoren je sa zadaćom da podupire nezavisnu dokumentarističku produkciju koja u to vrijeme, s obzirom na političke i društvene prilike, nije postojala.

Factumovi se filmovi tematski mogu svrstati u nekoliko grupa: filmovi koji su govorili o najnovijoj hrvatskoj povijesti, filmovi koji su izazivali prijepore, oštre kritike i javna sučeljavanja, filmovi koji su tematizirali priče kojima se nitko drugi u to vrijeme nije želio baviti – filmovi, dakle, koji su predstavljali značajan tematski iskorak, ne samo u Hrvatskoj, već i u čitavoj regiji. To su, među ostalim, *Oluja nad Krajinom*, *Lora - Svjedočanstva*, *Paviljon 22*, *Nemam ti šta reć' lijepo*, *Tri* i *Blokada*.

Factum je domaći pionir na polju autobiografskog dokumentarca. Omogućio je da se hrvatski dokumentarac uključi u svjetski trend intimnog i osobnog preispitivanja svijeta u kojem živimo, i to kroz filmove koji govore o samom autoru. To su filmovi poput *Graham i ja*, *Dečko kojem se žurilo*, *Sve o Evi*, *Klasa optimist*, *Ratni Reporter* i *Iza Ogladala*.

Napokon, Factum je razvio i treću produkcijsku liniju – dokumentarce o ljudima s margine. Bez obzira što je interes za takve teme uvijek postojao u hrvatskoj dokumentarističkoj tradiciji, činjenica je da su Factumovi autori o njima progovorili u trenutku homogeniziranja društva i guranja svih vrsta manjina na potpunu marginu. Tu su, osim prije spomenutih filmova, *Pešćenopolis*, *Čuvar tegljača*, *Sve 5*, *Vajt*, *TDZ - za uspomenu i dugo sjećanje*, *Zajedno*, *Čedo* i mnogi drugi.

U posljednje vrijeme, Factum se aktivno uključuje u sustav evropskih filmskih koprodukcija pa su tako (kao manjinske koprodukcije) nastali filmovi *Ljubavna odiseja* i *Snovi se vraćaju kući*, a odnedavno Factum sudjeluje i u filmovima *Cargo* i *Još samo da otkinem uho*.

Djelatnosti Factuma su:

- suradnja sa srodnim domaćim i inozemnim udruženjima i organizacijama i sudjelovanje u zajedničkim projektima,
- organizacija umjetničkih radionica i seminara u sferi filmske kulture i audiovizualnih umjetnosti,
- proizvodnja filmova,
- izdavanje knjiga, časopisa i DVD-a,
- organiziranje i realizacija manifestacija i projekata čiji je nositelj Udruga,
- jačanje suradnje sa srodnim organizacijama u Hrvatskoj i izvan nje,
- informiranje javnosti o djelatnostima Udruge

1.1 STRUKTURA UDRUGE FACTUM

Rad udruge Factum osmišljavaju, vode, koordiniraju i provode ravnatelj, zamjenice ravnatelja, tajnica udruge, zaposlenici udruge, članovi i vanjski suradnici. Ravnatelj udruge od 1.9.2007. godine je Nenad Puhovski. Tamara Babun i Lucija Parać su zamjenice ravnatelja, Lada Bonacci je tajnica udruge, a članovi i članice još su i: Lovorka Lizatović, Vanja Daskalović, Maja Marković, Marko Mihaljević, Mario Bandić

2. SAŽETAK RADA UDRUGE FACTUM U 2015.GODINI:

Factum je u 2015. godini uspješno proveo svoje planove i programe.

Dovršena su dva planirana dokumentarna filma. Dokumentarni film *Limb* autora Damira Kanjira i dokumentarni film *U potrazi za snom* autora Mladena Mitrovića.

Dokumentarni film *Limb* premijerno je prikazan u sklopu programa Factumentarci na 11. izdanju međunarodnog festivala dokumentarnog filma ZagrebDox koji se održao

od 22. veljače do 1. ožujka 2015. godine. Također prikazan je u sklopu Dana hrvatskog filma 2015., unutar natjecateljskog programa dokumentarnih filmova.

U različitim fazama razvoja, produkcije i postprodukcije trenutno se nalazi dvanaest dokumentarnih filmova i dva cross-media projekta; *Danke Deutschland*, autora Miroslava Sikavice, *Generacija 68*, autora Nenada Puhovskog, *Iza lica zrcala*, autorice Katarine Zrinke Matijević-Veličan, *Tusta*, autora Andreja Korovljeva, *Živi mrtvaci* autorice Jasne Zastavniković, *Pjesma iza zida* autora Tomislava Fiketa, *Naša djeca* autora Silvestra Kolbasa, *Stop* autorice Tanje Miličić, *Dum Spiro Spero* autora Pere Kvesića, *Mediteranski brevijar* autora Nenada Puhovskog te *iOtok* autora Mihe Čelara. Također u produkciji imamo i jednu manjinsku koprodukciju radi se o dokumentarnom filmu *Cargo, Lost and Found* autorice Biljane Tutorov.

Godine 2015. uspješno je održano 11. izdanje međunarodnog festivala dokumentarnog filma ZagrebDox te program ZagrebDox Pro.

2.1 ORGANIZACIJSKI RAZVOJ FACTUMA

Tim udruge Factum kontinuirano radi na stručnom usavršavanju, predstavljanju svojih projekata i umrežavanju s kolegama iz svijeta dokumentarnog filma. Također naš tim odlazi na lokacije snimanja naših dokumentarnih filmova kako producent i izvršna producentica imali potpuni nadzor nad snimanjima te time bili upoznati sa problemima, ukoliko dođe do njih, kako bi se isti mogli što prije ukoniti.

Nenad Puhovski, ravnatelj udruge, posjetio je šest festivala dokumentarnog filma u regiji i svijetu u svrhu promocije i plasmana Factumovih dokumentarnih filmova.

Od 22.3 do 25.3. 2015. posjetio je Martovski festival u Beogradu kao producent filmova *Goli* autorice Tihe Gudac i *Ljubavna odiseja* autorice Tatjane Božić. Filmovi su prikazani u sklopu festivala.

Od 27.5. do 30.5.2015. posjetio je festival dokumentarnog filma DOCSBARCRELONA, Španjolska, kako bi sudjelovao na pitching forumu u sklopu festivala. Na pitching forumu Factum je predstavio svoju multimedijalnu i interaktivnu dokumentarnu priču *iOtok* redatelja Mihe Čelara.

Od 17.8. do 20.8.2015. bio je na Sarajevo Film Festivalu, Bosna i Hercegovina, kao jedan od koproducenta dokumentarnog filma *U potrazi za snom* redatelja Mladena

Mitrovića. Film je prikazan u sklopu službenog dokumentarnog programa te je osvojio nagradu publike.

Od 24.9. do 28.9.2015. bio je u Budimpešti na festivalu dokumentarnog filma BDF gdje, osim što je bio u žiriju, je iz njihovog pitching foruma birao projekt koji će sudjelovati na pitching forumu u sklopu međunarodnog festivala dokumentarnog filma ZagrebDox 2016.

Od 22.11.do 29.11..2015 Nenad Puhovski posjetio je festival dokumentarnog filma IDFA u Amsterdamu, Nizozemska, gdje je također sudjelovao na pitching forumu predstavljajući multimedijalni i interaktivni dokumentarni projekt iOtok, redatelja Mihe Čelara. Također je pregledavao njihov program u svrhu odabira filmova za sudjelovanje na međunarodnom festivalu dokumentarnog filma ZagrebDox 2016.

Tamara Babun, izvršna producentica Factumovih filmova i zamjenica ravnateljica udruge Factum bila je na nekoliko službenih putovanja u svrhu istraživanja, probnih snimanja i samih snimanja dijelova dokumentarnih filmova. Posjetila je Liku u siječnju 2015. u svrhu snimanja zimskih scena za dokumentarni film *Iza lica zrcala* redateljice Katarine Zrinke Matijević. U Ljubljani i Kopru boravila je u nekoliko dana u veljači zajedno sa ekipom dokumentarnog filma *Tusta* redatelja Andreja Korovljeva u svrhu istraživanja za filma te probnog snimanja. Tijekom godine sudjelovala je na mnogim radionicama i festivalima diljem Europe i Hrvatske u svrhu promocije i distribucije Factumovih filmova i prezentacije Factumovih projekata u razvoju; Motovun, Sarajevo, Švicarska, Češka, Austrija, Njemačka.

Lucija Parać, producentica međunarodnog festivala dokumentarnog filma ZagrebDox i zamjenica ravnateljica udruge Factum, u srpnju je predstavljala festival ZagrebDox na Pula film festivalu.

Maja Marković, voditeljica plasmana, bila je u nekoliko navrata tijekom godine u Ljubljani, pratila je snimanje dokumentarnog filma *Tusta* redatelja Andreja Korovljeva te je bila u Beogradu na pregovorima oko distribucije Factumovih filmova.

Mario Bandić, voditelj tehnike, prove je u više navrata po nekoliko dana u Ljubljani prateći snimanje dokumentarnog filma *Tusta* redatelja Andrej Korovljeva te je pratio ekipu filma na istraživanjima i probnim snimanjima za isti film.

3. PROIZVODNJA AUTORSKOG DOKUMENTARNOG FILMA

Factum proizvodi autorske dokumentarne filmove od svog osnutka 2007. godine (ista djelatnost provodila se i ranije u okviru Centra za dramsku umjetnost). Trenutno u različitim fazama razvoja, produkcije i postprodukcije radimo na jedanaest dokumentarnih filmova, jednom projektu Cross platforme, a završena su dva dokumentarna filma.

Završeni dokumentarni filmovi u 2015. godini

- *Limb* autora Davora Kanjira
- *U potrazi za snom* autora Mladena Mitrovića (Factum je manjinski koproducent)

Dokumentarni film *Limb* redatelja Davora Kanjira

Eksperimentalno-dokumentarni film *Limb* portret je prostora i života u novosagrađenom naselju na rubu hrvatske metropole. Strukturiran oko četiri, uvjetno rečeno, pripovjedačke cjeline, te s ukupno trideset i tri statična kadra, od kojih su šest portreti stanovnika naselja režijski svedeni na svojevrsne fotografske modele, film na osebujan način progovara o životu u velikoj urbanoj sredini. Kao svojevrsna parabola moderne civilizacije, Kanjirova topografska studija urbanog limba prvi je dio tetralogije o hrvatskoj metropoli čiji ostali dijelovi (*Čistilište*, *Raj i Pakao*) počivaju na identičnom estetskom principu: formalističkoj restrikciji i kompozicijskoj preciznosti kadra koji, u kombinaciji s ambijentalnim zvukom i suptilnim društvenim komentarom, čini hipnotično, meditativno putovanje prostorom hrvatske metropole.

Film je premijerno prikazan u sklopu programa „Factumentarci“ na 11. međunarodnom festivalu dokumentarnog filma ZagrebDox 2015. dana 25.2.2015.

Film je također prikazan u službenoj konkurenciji dokumentarnih filmova u sklopu dana Hrvatskog filma 2015.

Dokumentarni film „U potrazi za snom“ redatelja Mladena Mitrovića

Udar cunamija u Tokiju povezao je redatelja i autoricu glazbe za njegov prvi film nakon mnogo godina. Jedna tek dovršena pjesma i poziv na proslavu godišnjice mature u rodnom gradu pokrenut će niz događaja koji će redatelja nakon višegodišnje samoizolacije vratiti filmu. U želji da nakon 20 godina krene iz početka on odlučuje pronaći nekadašnje desetogodišnje glumce iz svog prvog filma, koje je vihor rata odnio iz rodnog grada. Redatelj kreće na put po svijetu u nadi da će, tražeći njih, istovremeno pronaći i izgubljene djeliće svoje prošlosti. U jednom trenutku, životi im se igrom sudbine isprepletu, a taj događaj okreće putovanje u suprotnom smjeru dovodeći usput sve aktere do kolektivne katarze.

Projekti u različitim fazama razvoja, produkcije i postprodukcije:

- *Danke Deutschland*, autora Miroslava Sikavice
- *Generacija 68*, autora Nenada Puhovskog
- *Iza lica zrcala*, autorice Katarine Zrinke Matijević
- *Dum Spiro Spero*, autora Pere Kvesića
- *Tusta*, autora Andreja Korovljeva
- *Živi mrtvaci*, autorice Jasne Zastavniković
- *Pjesma iza zida*, autora Tomislava Fiketa
- *Naša djeca*, autora Silvestra Kolbasa
- *Stop*, autorice Tanje Miličić
- Cross-media projekt *Mediterranski brevijar*, autora Nenada Puhovskog
- Cross-media projekt *iOtok*, autora Mihe Čelara
- *Cargo, Lost & Found*, autorice Biljane Tutorov

Dokumentarni film *Danke Deutschland* autora Miroslava Sikavice

Film je trenutno u postprodukciji i očekivani završetak filma je kraj 2016.godine. *Danke Deutschland* osobni je dokumentarac rađen u prvom licu, iz perspektive redatelja koji kuca na vrata zvijezda s početka 90-ih i podsjeća nas nakon skoro 20 godina na glazbeno-propagandni svijet koji je simbolizirao cijelo jedno razdoblje nevinog jedinstva koje će uskoro nestati. To je intimni film koji *retroreciklira* segment hrvatske stvarnosti 90-ih: glazbu u službi Domovinskog rata. Već sami naslovi tih domoljubnih pjesama mali su filmovi, primjerice: *Od stoljeća sedmog, Hrvatine, Danke Deutschland, E moj druže beogradski, Gospodine generale, Grobovi im nikad oprostiti neće, Kad razide se dim, Kreni gardo, Naš horizont je front, Sprema se oluja,*

itd. Posredno, to je priča o cijeloj generaciji koju je, odrastajući po skloništima Lijepe Naše, formirao patos domoljubne estrade koji je odzvanjao radijskim prijamnicima i malim ekranima početkom 90-ih.

Dokumentarni film *Generacija 68* autora Nenada Puhovskog

Film se trenutno nalazi u fazi post produkcije i očekivana premijera je u sklopu Međunarodnog festivala dokumentarnog filma ZagrebDox u veljači 2016.

Filmom *Generacija '68* autor ispisuje hommage generaciji s kojom dijeli mladenačke zanose i ideju o revoluciji koja će promijeniti svijet, koja će *biti realna i zahtijevati nemoguće*. Ujedno propituje stvarne dosege tih promjena, na društvenom i, vjerojatno važnijem, osobnom planu. Lako je imati ideje; učiniti ih vjerodostojnima generacijama koje slijede - nešto teže. Odbacujući ideale '68 kao neostvarive, nove generacije stvaraju neke svoje, možda još iluzornije...

Dokumentarni film *Iza lica zrcala* autorice Katarine Zrinke Matijević

Film se trenutno nalazi u fazi postprodukcije, očekivana premijera je u sklopu međunarodnog festivala dokumentarnog filma ZagrebDox u veljači 2016.

U ovom poetičnom dokumentarcu prekrasni, no bolno hladni lički planinski krajolici podsjećaju na stanje duha, nutarnje borbe i spoznaje. Dok Zrinka snima veličanstveno privlačne i okrutne prizore ličkog kraja, Lika stvara obrise Zrinke, žene na koju su utjecali i koju su učili, no koju više ne određuju, brojni životni gubitci.

Dokumentarni film *Dum spiro spero* autora Pere Kvesića

Film se trenutno nalazi u fazi postprodukcije, očekivana premijera je u sklopu međunarodnog festivala dokumentarnog filma ZagrebDox u veljači 2016.

Dum spiro spero latinska je uzrečica koja znači *dok dišem, nadam se* i koja je do danas ostala geslo onih koji se ne predaju do posljednjeg daha. Ispreplićući svakidašnjicu, knjige i smrt, autor priča o gubljenju snaga i snazi da se s tim gubitkom nosi. Svatko umire od časa kad se rodi, što je najveći razlog da se razumiju vrijednosti života i uživa u radostima koje pruža. Afirmirani pisac je nakon niza knjiga napravio prvi film, pri čemu je iskustvo literata progovorilo filmskim jezikom dosežući razinu njegove literature. Pojednostosti uobičajenog okruženja i svakodnevnog života uklapaju se u priču koja iz njih izvire. Ovaj je film uvelike *one man show* jer je uz scenarij i režiju autor i snimio sav materijal te svira drombulju.

Dokumentarni film *Tusta* autora Andreja Korovljeva

Film se trenutno nalazi u fazi produkcije, očekivana premijera je krajem 2016. godine. Branko Črnac - Tusta počeo se baviti glazbom osamdesetih godina prošlog stoljeća kada su osnovani Kud Idijoti. Ono što Tustu čini posebnim i što definitivno nadilazi samu glazbu jest njegov snažan i nepokolebljiv antifašistički stav i *background* svojevrsnog balkanskog "heroja radničke klase". Upravo zbog takvog stava Tusta i KUD Idijoti postali su glasnogovornici niza generacija odraslih u osamdesetima i devedesetima. Sama činjenica da su Kud Idijoti devedesetih bili zabranjeni na većini radijskih postaja i svrstani u "domaće izdajnike" zbog punk obrade pjesme "Bandiera Rossa" dovoljno govori o Tustinom angažmanu i borbi za toleranciju, suživot i socijalnu pravdu u vremenima kada su se takve vrijednosti označavale "komunističkom stigmom". Na Tustinom pogrebu nismo vidjeli političare, ali jesmo stotine ljudi iz svih republika bivše Jugoslavije koji su proputovali tisuće kilometara kako bi se oprostili od glazbenog "Chea" ovih prostora.

Dokumentarni film *Živi mrtvaci* autorice Jasne Zastavniković

Film se trenutno nalazi u produkciji.

U Hrvatskoj, kao i u većini katoličkih zemalja, prvi studenoga je poznat kao praznik Svih svetih ili Dan mrtvih, ali u stigmatiziranoj populaciji ovisnika o drogama, on je znan kao Međunarodni dan ovisnika o teškim drogama (IDUD - International Drug Users Day). Na taj dan, udruge koje se bave ovisnošću u raznim zemljama organiziraju druženja za ovisnike.

Dokumentarni film *Pjesma iza zida* autora Tomislava Fiketa

Film se trenutno nalazi u fazi produkcije.

Le Zbor je prvi mješoviti ženski, lezbijsko-feministički zbor u regiji i uopće u ovom dijelu Europe, koji aktivizam i borbu za ljudska prava spaja s kulturno-umjetničkim djelovanjem. Le Zbor broji petnaestak članica/pjevačica te se pojavljuje u javnosti pjevajući a *capella* ili uz pratnju benda. Tomislav Fiket istražiti će njihov aktivistički rad i načine na koje glazbom nastoje pozitivno utjecati na poboljšanje uvjeta života marginaliziranih skupina žena.

Dokumentarni film *Naša djeca* autora Silvestra Kolbasa

Film se trenutno nalazi u produkciji.

Silvestar je već neko vrijeme najstariji Kolbas u svojoj obitelji. Roditelji su mu umrli, otac pred rat, majka prije nekoliko godina. Pedeset osam mu je godina, koliko je imao i njegov otac kad je umro. Imao je i malo mlađeg brata, koji je umro od posljedica rata. Drugi je puta oženjen. Ima troje djece. Jakova iz prvog braka, koji sad ima 28 godina. Evu, iz drugog braka, rođenu postupkom umjetne oplodnje, koja sad ima 12 godina. Antu, usvojenog iz dječjeg doma u dobi od 8 godina, sad mu je 13. Neka od pitanja koja redatelj postavlja u ovom filmu su: Kako djeca utječu na osjećaje i stavove te međusobni odnos njega i supruge? Kako on utječe - ili je dosad utjecao na koje dijete? Kakav odnos ima s kojim djetetom i daje li im svima jednako ljubavi? Mijenjaju li ga djeca? Čini li to svako od njih na drukčiji način? Kako djeca vide njega i suprugu, a kako vide njihov odnos prema sebi?

Dokumentarni film *Stop* autorice Tanje Miličić

Film je trenutno u fazi produkcije.

13 godina nakon što je snimila svoj nagrađivani prvijenac *Patchwork*, koji je bio svojevrsna katarza i temelj za prihvaćanje vlastitog porijekla i identiteta, Tanja Miličić u ovom se dokumentarnom filmu suočava s novim i možda mnogo važnijim pitanjima. Nakon što joj je prije nekog vremena dijagnosticirana depresija u kombinaciji s generalnom anksioznošću, autorica se hrabro suočava s mukotrpnim i dugotrajnim procesom prihvaćanja te u nas tabuizirane bolesti, a potom i s nastojanjima da svoje misli i osjećaje podijeli s najbližima. Na temelju vlastitog iskustva, koristeći kombinaciju dnevnčkih zapisa, snimaka iz svakodnevnog života i razgovora s psihijatrom, autorica u ovom filmu istražuje svoje stanje nastojeći ga razumjeti, pronaći u njemu neki smisao i pružiti utjehu drugima.

Cross-media projekt *Mediteranski brevijar* autora Nenada Puhovskog

Projekt je trenutno u razvoju.

Mediteranski brevijar je inspirativno putovanje kroz malo poznate izvore, čudesne činjenice i fascinantne detalje Mediterana, kolijevke zapadne civilizacije koje se temelji na istoimenoj zbirci fantastičnih eseja o Mediteranu autora Predraga Matvejevića. Riječ je o najuspješnijoj knjizi nekog hrvatskog autora ikad napisanoj. Izdana do sada na 26 jezika i u bezbroj izdanja (11 samo u Italiji), ona je jedinstvena po svojoj erudiciji, bogatstvu asocijacija i jednostavnosti. Univerzalna privlačnost

teme i same knjige, učinile su je idealnim polazištem za inspirativno putovanje Mediteranom.

Cross-platform karakter projekta *Mediteranski brevijar* očituje se u činjenici da je on planiran u nekoliko međusobno povezanih inačica – klasičnoj trinaestodijelnoj televizijskoj seriji, interaktivnoj web stranici povezanoj s korisničkim Facebookom, te *augmented reality* aplikaciji namijenjenoj mobilnim platformama – telefonima, tabletima i "naočalama". Struktura putnog albuma (*scrapbook*), male bilježnice u koju su putnici namjernici nekada upisivali ili olovkom skicirali svoje doživljaje, lijepili razglednice ili hotelske naljepnice omogućuje da se priča o Mediteranu korisnicima istovremeno približava u linearnom narativnom diskursu, ali i u interaktivnoj, nelinearnoj, participativnoj verziji.

Cross-media projekt *iOtok* autora Mihe Čelara

Projekt je trenutno u produkciji.

iOtok je multimedijalna i interaktivna dokumentarna priča koja će pratiti starijeg slovenskog pisca i strastvenog podvodnog ribolovca Matu Dolenca pri pisanju njegove posljednje velike knjige. Mate Dolenc, koji je neka vrsta slovenskog Ernesta Hemingwaya, u prosincu 2015. namjerava se vratiti na hrvatski otok Biševo nakon četiri godine. Tamo odlazi s namjerom da napiše svoj posljednji roman. U svojoj novinarskoj i spisateljskoj karijeri otoku i Jadranskom moru posvetio je osam knjiga za djecu i odrasle te dva scenarija. U međuvremenu, dok ga nije bilo, otok je, kao i on sam, ostario i počeo umirati. Na njemu sada stalno živi samo 10 tvrdokornih otočana, od kojih većina ima preko 70 godina. Stoljetne otočke kuće polako se pretvaraju u turističke depadanse bogatijih stanovnika Komiže, sa susjednog otoka Visa. Turistički investitori žele u napuštenoj otočkoj školi urediti turističke apartmane, čime bi zajednica izgubila mogućnost korištenja dragocjenog školskog spremnika vode koji otoku znači život i razvoj. Nada za budućnost otoka među otočanima su mladi par Lucio, bivši brodski kuhar i Lada, učiteljica joge iz New Yorka, koji su došli Biševo kako bi ovdje započeli novi život i zasnovali obitelj. Međutim, kako bi mogli spasiti otok od izumiranja, moraju prvo osnovati Gradski odbor i oživjeti otočku zajednicu.

Dokumentarni film *Cargo, Lost & Found* autorice Biljane Tutorov

Film je trenutno u fazi produkcije.

U filmu *Cargo, Lost & Found* autorica traga za autentičnim vizualnim rukopisom koji korespondira s poetskim jezikom Darka Rundeka, jednog od najvećih suvremenih pjesnika i muzičara Hrvatske i bivše Jugoslavije, koji više od dva desetljeća živi u Parizu, gdje je okupio internacionalni Cargo orkestar. U ovom filmu vidimo Rundeka drugačije nego što smo navikli u medijima. Uglavnom u Parizu: na probama i snimanju albuma u hangaru u južnom predgrađu na Seni, ponekad kod kuće; u Zagrebu - u haustoru u kojem je odrastao, na obali Save, u Zagorju gdje tražimo kuću u kojoj je rođen, u Konjščini gdje je provodio vikende i ljeta. Intimistički portret stvaraoca suprotstavlja se čovjeku kojeg kasnije gledamo na koncertima, s novinarima i pred publikom, izvan komforne pariške anonimnosti.

Upoznajemo i ostale članove Cargo Orkestra, umjetnicu i performericu Isabel Catalu, koja je rođena kao Švicarac Blaise, redateljicu Biljanu Tutorov koja u Orkestru sudjeluje kao istraživačica odnosa slike i zvuka, bubnjara i producenta Djanija Pervana, rođenog Sarajliju koji je iz grada pobjegao pred sam kraj opsade, harmonikaša Ducu Vranića, koji nastupa od svoje trinaeste godine. Također tu su trombonist portugalskih korijena Emanuel Manu Feraz, basist, kontrabasist i ronioc Bruno Arnal te legendarni zagrebački trubač Igor Pavlica. U filmu je zabilježen i ponovni susret Darka Rundeka s radiofoničarom i nekad bliskim suradnikom Vedranom Peternelom.

4. JEDANAESTI FESTIVAL ZAGREBDOX 2015.

PROGRAM FESTIVALA I OSTVARENI REZULTATI:

11-im je izdanjem, ZagrebDox službeno zakoračio u svoje drugo desetljeće te se još jednom potvrdio kao najveći festival dokumentarnog filma u jugoistočnoj Europi. Šestu godinu zaredom, ZagrebDox je održan u kinima Cineplexx Centra Kaptol, od 22. veljače do 1. ožujka, 2015. Lokacija održavanja u Centru Kaptol još je jednom omogućila simultane cjelodnevne projekcije u svih pet dvorana kina Cineplexx što je publici omogućilo bolje uvjete gledanja i jednostavniji pristup, a organizatoru - kao i prošle godine- realizaciju nacionalnih i regionalnih svečanih premijera, uspostavljanje još kvalitetnijeg dijaloga sa publikom te uvjete za nove programske elemente.

I ove je godine, u osam festivalskih dana, publika na zagrebačkim kino-platnima imala priliku pogledati više od 150 aktualnih svjetskih dokumentaraca.

Međunarodna konkurencija je uključila 25 dokumentarnih filmskih naslova, a **regionalna** 18 te su se tako u utrci za glavne festivalske nagrade - **Velike pečate**, natjecala ukupno 43 filmska naslova. **Mali pečat** dodjeljuje se autoru/ici do 35 godina starosti, a nagrada 'Movies That Matter' filmu koji na najbolji način promiče ljudska prava. Nagradu za najbolji film po ocjeni publike, osmu godinu zaredom, dodijelio je generalni sponzor HT – Hrvatski Telekom.

Osim konkurencije, filmski program činili su i službeni programi. Pored već poznatih **'Glazbeni globus'**, **'Kontroverzni Dox'**, **'Happy Dox'**, **'Stanje stvari'** i **'Majstori Doxa'** nastavili smo s programima uvedenima proteklih godina - **'ADU Dox'** i **'Biografski Dox'**. Uvođenje novih programskih kategorija postala je, tokom godina, tradicija ZagrebDox-a, a ove smo godine predstavili čak tri. U programu **Blistok** – prikazali smo osam dokumentaraca koji govore o jednoj od najintranigantnijih tema današnjice – Bliskom istoku i njegovoj, čini se, još nedovoljno poznatoj kulturi. U **Triler dox**-u smo prikazali četiri cjelovečernja i jedan kratkometražni film koji su osigurali dozu napetosti na ovogodišnjem Festivalu. Žanrovski plešući na granici igranog filma, ovi filmovi rekonstruiraju stvarne misteriozne događaje sa stvarnim protagonistima – prikazujući pritom nevjerojatne životne priče. Naposljetku **ZagrebDoXXL** je nastavak tradicionalnih razgovora s autorima koji godinama privlače publiku i autore na ZagrebDox, pružajući više od gledanja filma. ZagrebDoXXL se tako može nazvati participativnom dokumentarističkom platformom,

dakle produljenim razgovorima s autorima koji su na ovaj način dobili kino termin i svojevrsnu temu povezanu s filmom. Publika je tako imala priliku sudjelovati u razgovorima ne samo s autorom već i ostalim relevantnim stručnjacima koji su nakon projekcije filma povelu diskurs.

Također, i ove smo godine nastavili s obogaćenim **'Teen Dox'** programom, te je nastavno na prošlu godinu i ove godine o najboljem filmu u Teen Dox kategoriji odlučivao **Teen Dox žiri**, sastavljen od 15 učenika i učenica Privatne umjetničke gimnazije u Zagrebu. I ove su godine članovi Teen Dox žirija imali zadatak pogledati sve filmove u Teen Dox programu, vijećati i diskutirati o njima uz moderiranje profesora te jednoglasnom odlukom proglasiti pobjednika, što su dosljedno i u roku i napravili.

Popratni programi obuhvaćali su i dvije retrospektive. U retrospektivi **Hrvatski glazbeni dokumentarac**, selektorica Diana Nenadić dala je prednost hrvatskim dokumentarcima koji bilježe rubne, lokalne ili alternativne glazbene pojave te je pritom uspjela u samo 16 naslova prikazati raznovrsnost nove glazbeno-dokumentarne scene. Autorska večer Vinka Brešana prikazala je tri Brešanova dokumentarna filma po izboru Diane Nendić. Ovaj je redateljski hit maker mlađe generacije hrvatskih redatelja poznat po svojim igranim filmovima dok je njegov dokumentaristički opus manji i manje je poznat a okićen je ništa manje laskavim nagradama u zemlji i inozemstvu.

Jedanaesto izdanje ZagrebDoxa 22. veljače 2015. svečano je otvorio g. Tedi Lušetić, zamjenik pročelnika Ureda za obrazovanje, kulturu i sport Grada Zagreba, a ceremoniji otvaranja i projekciji filma „Bijesne bakice“ prisustvovali su brojni visoki uzvanici.

NAGRAĐENI FILMOVI 11. ZAGREBDOX-a 2015.

Veliki pečat za najbolji film iz međunarodnog programa

- VIRUNGA
r. Orlando von Einsiedel, Velika Britanija

Posebna priznanja međunarodni program

- VRTNI LJUBAVNICI / GARDEN LOVERS
r. Virpi Suutari, Finska
- BOLJI ŽIVOT / SOMETHING BETTER TO COME
r. Hanna Polak, Danska

Veliki pečat za najbolji film iz regionalnog programa

- KAINOVA DJECA / CAIN'S CHILDREN
r. Marcell Gerö, Mađarska, Francuska

Posebno priznanje regionalni program

- RUS / RUSSIAN
r. Damir Ibrahimović, Eldar Emrić, Bosna i Hercegovina

Mali pečat za najbolji film autora do 35 godina

- DRUGAČIJA MAĐARSKA – ŽIVOT JEDNOG SELA, FRAGMENTI /
ANOTHER HUNGARY – THE LIFE OF A VILLAGE – FRAGMENTS
r. Dénes Nagy, Mađarska

Posebno priznanje autoru do 35 godina

- VERUDA-FILM O BOJANU / VERUDA – A FILM ABOUT BOJAN
r. Igor Bezinović, Hrvatska

Movies that matter award za film koji na najbolji način promiče ljudska prava

- RICH HILL
r. Tracy Droz Dragos, Andrew Droz Palermo, SAD

Posebno priznanje Movies that Matter

- VIRUNGA
r. Orlando von Einsiedel, Velika Britanija

Najbolji film iz programa Teen Dox

- DJEVOJKA NA PUTU / MAIDENTRIP
r. Jillian Schlesinger, SAD

HT – nagrada publike

- LIJEPO MI JE S TOBOM, ZNAŠ / I LIKE THAT SUPER MOST THE BEST
r. Eva Kraljević, Hrvatska

"Nagrada Mojoj generaciji" (My Generation Award) - dodjeljuje osnivač i direktor ZagrebDoxa Nenad Puhovski filmu autora svoje generacije

- SNOVOLOVKA / DREAMCATCHER
r. Kim Longinotto, Velika Britanija

ZAKLJUČAK

11. ZagrebDox je, održavši se od **22. veljače do 1. ožujka 2015**, još jednom potvrdio svoj status najvećeg festivala dokumentarnog filma u jugoistočnoj Europi. Šestu godinu zaredom, ZagrebDox je tokom festivalskog tjedna punio pet dvorana kina Cineplexx u Centru Kaptol, omogućivši tako publici jednostavniji pristup i bolje uvjete gledanja. Uz kvalitetan dijalog s publikom, organizaciju svečanih nacionalnih i regionalnih premijera, organizator je i ove godine realizirao nove programske elemente što je postala karakteristika festivala – svakim izdanjem ponuditi publici nešto novo. ZagrebDox 2015. učvrstio je svoju poziciju vodećeg festivala dokumentarnog filma u regiji te ostao prepoznatljiv, relevantan i nezaobilazan kulturni događaj u Zagrebu, Hrvatskoj te u dokumentarističkom svijetu ovog dijela Europe.

Jedanaesto izdanje ZagrebDoxa, kojim smo službeno zakoračili u drugo desetljeće ovog festivala, potvrdilo nam je da interes za dokumentarni film, festivalsko druženje, popratna događanja, razgovore publike, autora i ostalih filmskih profesionalaca raste i postaje prepoznatljivi dio prostora i atmosfere ZagrebDoxa. Potpora koju smo ove godine dobili od Grada Zagreba, HAVC-a, svih sponzora i Medie, također nam je potvrda uspješnosti i ispravnog smjera u kojem se ZagrebDox razvija. Tako smo bili u mogućnosti pozvati i ugostiti do sada najveći broj gostiju, autora, filmskih profesionalaca i prijatelja dokumentarnog filma što je svakako doprinijelo festivalskoj atmosferi i dinamici ZagrebDoxa. Ono što smo i ove godine pokušali je pretvoriti ZagrebDox i Zagreb u snažni regionalni dokumentaristički centar i mjesto okupljanja domaćih i stranih filmskih stvaralaca i, što je možda najvažnije, u mjesto za susret ljudi i ideja, mjesto razvoja novih projekata i dogovaranja budućih suradnji.

Kroz pet kino dvorana u Kaptol centru, za vrijeme trajanja ZagrebDoxa, prošlo je gotovo 25 tisuća gledatelja što nam potvrđuje da ZagrebDox i dalje ostaje jedan od najvažnijih i najposjećenijih filmskih festivala u Hrvatskoj i u ovom dijelu Europe. Ostajući vjeran svojoj tradiciji, ZagrebDox je i ove godine osigurao besplatne projekcije i to od ove godine simultano u svim dvoranama Cineplexxa u dnevnim terminima. Publika je tako i ove godine bila u mogućnosti besplatno pogledati sve filmove iz međunarodne i regionalne konkurencije, ali i pokoji zanimljiv naslov iz ostalih festivalskih programa.

Festival je i ove godine doveo bogatu svjetsku dokumentarnu produkciju domaćoj publici, preko 150 najboljih svjetskih dokumentaraca sa velikim naglaskom na domaću produkciju, kroz **Dox događanja** - osmišljena da bi se osigurao dodatni

prostor premijernim naslovima i autorima iz Hrvatske i regije. Ponosni smo na ovogodišnji – do sada najveći broj Dox događanja, njih čak 70. Upravo ovakva struktura svrstava ZagrebDox uz rame vodećim svjetskim dokumentarnim festivalima koji svoj uspjeh temelje na spoju obične publike i snažne podrške filmskim profesionalcima te brige za njihove nove projekte. Ovakav pristup osigurava dugoročnu održivost festivala i zanimanje stranih autora, producenata i distributera za Zagreb, a domaćim autorima postaje „odskočna daska“ za svjetsku distribuciju, ali i mjesto gdje domaći i regionalni autori na primjeren način mogu premijerno prikazati svoje filmove. Termin održavanja krajem veljače smatramo sjajnim u pogledu drugih “konkurentnih” zbivanja, budući da nije u koliziji ni s jednim drugim relevantnim svjetskim dokumentarnim događanjem kao ni s kulturnim događanjima u gradu Zagrebu.

Ovogodišnje izdanje ZagrebDoxa možemo shvatiti kao potvrdu uspješnosti već utabanog puta Festivala kroz proteklih deset godina, ali i potvrdu novog smjera Festivala kojeg smo započeli prije pet godina preselivši ZagrebDox u Cineplexx, Centra Kaptol, uvodeći nove smjernice, nove programe te postavljajući sami sebi nove kriterije i izazove.

5. ZAGREBDOX PRO 2015.

O PROGRAMU ZAGREBDOX PRO:

Međunarodni festival dokumentarnog filma ZagrebDox pokrenut je 2005 godine i prvi je festival u regiji namijenjen isključivo prikazivanju i promoviranju dokumentarnih filmova. Publika ZagrebDox-a narasla je od 6.000 ljudi u prvoj godini, na prosjek od 25.000 ljudi.

Festivalska konkurencija podijeljena je na regionalnu i međunarodnu, u nastojanju pružanja prilike regionalnim autorima da se predstave u okviru svojih produkcijskih mogućnosti, ali i kako bi se ukazalo na potrebu jačanja lokalne i regionalne produkcije i stvaranje okruženja u kojem takve podjele nisu potrebne.

Imajući na umu slabije produkcijske mogućnosti u hrvatskoj i regiji u odnosu na ostatak Europe, organizatori ZagrebDox-a su uz festival pokrenuli i edukativni

program ZagrebDox Pro, kako bi pomogli osposobljavanju i umrežavanju hrvatskih i regionalnih redatelja i producenata dokumentarnih filmova i omogućili im bolji pristup europskim televizijama, fondovima i publici.

U jedanaest godina svog postojanja, ZagrebDox Pro doveo je u Zagreb i surađivao s renomiranim predavačima: Tue Steen Müller, Cecilia Lidin, Leena Pasanen i Stefano Tealdi, uz sudionike iz svih zemalja regije i gostovanje urednika s BBC-a, YLE-a, Jan Vrijman Fonda, The Doc Heads Funda, IDFA Bertha Fund, Hrvatskog audiovizualnog centra, ZDF / Arte, ARD/MDR, ORF, YLE, RAI3, N1, AJBalkans, HBO Srednja Europa, Radio-televizije Slovenija, HRT-a, Nove TV, RTL-a Hrvatska, Federalne televizije BiH, B92, Radio-televizije Srbije, Radio-televizije Makedonije, distributeri Outlook Films, Taskovski Films, Deckert Distribution, Cat&Docs, Journeyman Pictures, Slingshot Films, Visible Film. Četrdesetak filmova koji su u fazi razvoja sudjelovali u programu ZagrebDox Pro uspješno su realizirani. Jennifer Fox, Marcel Łoziński, Paul Powels, Jon Alpert, Uldis Cekulis, Jay Rosenblatt, Victor Kossakovski, Hans Robert Eisenhauer, Jon Bang Carlsen, Kim Longinotto, Želimir Žilnik održali su predavanja, Desk Kreativne Evrope – ured MEDIA različite radionice, održani su brojni okrugli stolovi i diskusije o temama važnim u dokumentarnom filmu. ZagrebDox Pro ostaje jedini program takve vrste u neposrednoj regiji, te za brojne hrvatske i regionalne redatelje i producente i njihovu publiku čini Zagreb jedinstvenim mjestom susreta, povezivanja i edukacije koji im otvaraju vrata europskog dokumentarnog tržišta.

ZAGREBDOX PRO 2015.

Ove godine program se održavao od 23. do 27. veljače. ZagrebDox Pro prvi je hrvatski program kontinuiranog usavršavanja filmskih profesionalaca koji sufinancira Kreativna Evropa – potprogram MEDIA i to zahvaljujući prethodno odobrenoj potpori Grada Zagreb i Hrvatskog audiovizualnog centra (MEDIA je tzv. *matching* fond). MEDIA financira samo ponajbolje radionice i seminare koji omogućavaju europskim filmašima stjecanje novih znanja i vještina i međunarodno umrežavanje i suradnju. Odobreno sufinanciranje podrazumijeva dvogodišnji ciklus. Nakon podrške izdanjima ZagrebDox Pro-a u 2013. i 2014. godini, MEDIA je prihvatila prijedlog programa ZagrebDox Pro i za 2015. i 2016. godinu.

Ove smo godine pripremili homogeniji program i doveli više inozemnih gostiju nego ikad do sad. Uz radionicu za izabrane projekte i pitching forum, posjetiteljima smo predstavili brojne mogućnosti koje cjenovno pristupačne kamere donose dokumentaristima, masterclass Kim Longinotto (koji je uz prisutnu publiku snimljen te

emitiran na HRT3), novosti iz fonda Kreativna Evropa, otvorili smo poziv inicijative RE:ACT za podršku koprodukcijama Hrvatske, Slovenije i Italije, održali smo diskusiju o evropskim koprodukcijama u suradnji s Evropskom dokumentarnom mrežom te masterclass Želimira Žilnika. Ponajboljim projektima dodijelili smo dvije nagrade nakon što smo odslušali studiju slučaja o projektu koji smo nagradili lani.

ČLANOVI PANELA NA PITCHING FORUMU:

Manuela Buono, Slingshot Films

Heino Deckert, Deckert Distribution

Lejla Dedić, Al Jazeera Balkans

Aleksandra Derewienko, Taskovski Films

Thierry Detaille, Visable Film

Hans Robert Eisenhauer, Venatana-Film GmbH

Lucy Matthias, Journeyman Pictures

Sanja Ravlić, Hrvatski audiovizualni centar

Heribert Schneiders, ARD/MDR

Zoran Stevanović, N1-CNN's Executive News Channel Affiliate

Rada Šešić, Sarajevo FF, Docu Rough Cut Boutique at SFF, IDFA Amsterdam, IFFR Rotterdam

Robert Tomić Zuber, Hrvatska radiotelevizija

Mélanie de Vocht, IDFA Bertha Fund

Jenny Westergard, YLE

PROJEKTI KOJI SU SUDJELOVALI

THE CLOWN

Velika Britanija
REDATELJ: Jethro Massey
PRODUCENT: Andy Glynne
PRODUKCIJA: Mosaic Films

HOW DRAGAN

GATHERED HIS BAND

Zašto je Dragan napravio orkestar
Srbija
REDATELJ: Nikola Spasić
PRODUCENTICA: Lidia Teleki
PRODUKCIJA: Inkubator

IN PRAISE OF NOTHING

Slatko od Ništa
Hrvatska, Srbija, Francuska
REDATELJ: Boris Mitić
PRODUCENTI: Boris Mitić, Fabrizio Polpettini
PRODUKCIJA: Anti-Absurd Ltd.,
Dribbling Pictures, La Bete

NEW BLOOD

Nowa Krew
Poljska
REDATELJ: Paweł Ziemilski
PRODUCENT: Łukasz Długolecki
PRODUKCIJA: NUR

THE PIONEERS

Gruzija
REDATELJICA: Ana Tsimintia
PRODUCENTICA: Esmā Berkishvili
PRODUKCIJA: Matchhouse film

SOLENZARA, AN ODE TO NOSTALGIA

Solenzara, un hymne a la nostalgie
Francuska
REDATELJI: Stephan Regoli, Pascal Regoli
PRODUCENTI: Pierre Le Bloa,
Stephan Regoli
PRODUKCIJA: Chjachjarella Produzione

SRBENKA

Hrvatska
REDATELJ: Nebojša Slijepčević
PRODUCENTICA: Vanja Jambrović
PRODUKCIJA: Restart

STORKS

Rode
Hrvatska
REDATELJ: Tomislav Jelinčić
PRODUCENT: Danijel Pek
PRODUKCIJA: Antitalent
Produkcija

THE SUMMER HELP

SAD
REDATELJICA: Melody Gilbert
PRODUCENTICA: Melody Gilbert
PRODUKCIJA: Frozen Feet Films

THE UNFORGIVEN

Finska
REDATELJ: Lars Feldballe-Petersen
PRODUCENT: Ari Matikainen
PRODUKCIJA: Kinocompany Ltd.

WALL OF DEATH, AND ALL THAT

Zid smrti, i tako to
Srbija, Hrvatska
REDATELJ: Mladen Kovačević
PRODUCENTI: Mladen Kovačević, Tibor Keser
PRODUKCIJA: Horopter, Restar

POSTIGNUTI CILJEVI:

- umrežavanje redatelja i producenata dokumentarnih filmova iz Hrvatske s kolegama iz regije i Europske unije
- promocija dokumentarnih filmova u razvoju
- otvaranje mogućnosti sufinanciranja dokumentarnih projekata u razvoju
- stjecanje novih znanja i vještina: budžetiranje dokumentarnog filma prema europskim standardima, efikasna pismena i usmena prezentacija projekta, montiranje atraktivne video najave za film, primjena novih medija u dokumentaristici
- unapređivanje rada na dokumentarnom filmu putem analize pozitivnih primjera uspješnih dokumentarnih projekata iz regije u Europske unije
- suradnja s regionalnim fondovima i podrška regionalnim koprodukcijama
- veći broj masterclassova

OČEKIVANI REZULTATI:

ZagrebDox Pro prati razvoj svih projekata koji su sudjelovali u programu. Do sada je četrdesetak filmova uspješno realizirano, a mnogi od njih nagrađivani su na lokalnim i inozemnim festivalima i prikazivani na televizijama („Ciklusi“ Vlade Gojuna, „Selo bez žena“ Srđana Šarenca, „Sevdah“ Marine Andree, „Oblak“ Miroslava Sikavice, „Nije ti život pjesma Havaja“ Dane Budisavljević, „Gangster te voli“ Nebojše Slijepčevića i brojni drugi).

ZagrebDox Pro svake godine unapređuje način praćenja projekata, a 2013. godine je uvedena i novina: Nagrada ZagrebDox Pro za najbolji projekt koja uključuje jednogodišnje mentorstvo jednog od projekata po izboru Majstora Doxa. Prošle je godine mentorica Rada Šešić odabrala projekt *U potrazi za izgubljenom državom* redateljice Marije Ratković Vidaković. Ove godine prezentirale su napredak na projektu kroz narativno izlaganje i tri *teasera*. Novi mentor je Hans Robert Eisenhauer koji je odabrao projekt *Solenzara*.